

Jag är inte sjuk; men vad är då
problemet?

Systemisk modell för familjearbete

Thomas Rosenlund

- 10 % söker på egen hand
- 20% söker med anhöriga
- 20% är polisen inblandad i första mötet
- 20% leder till LPT vid första kontakten
- 72% initierar kontakten med ett akutbesök

Krisperspektivet

- Skapa förståelse för krisen
- Värna om familjens stöd
- Motverka utstötningmekanismer
- Minska risken för traumatisering

Socialstyrelsen

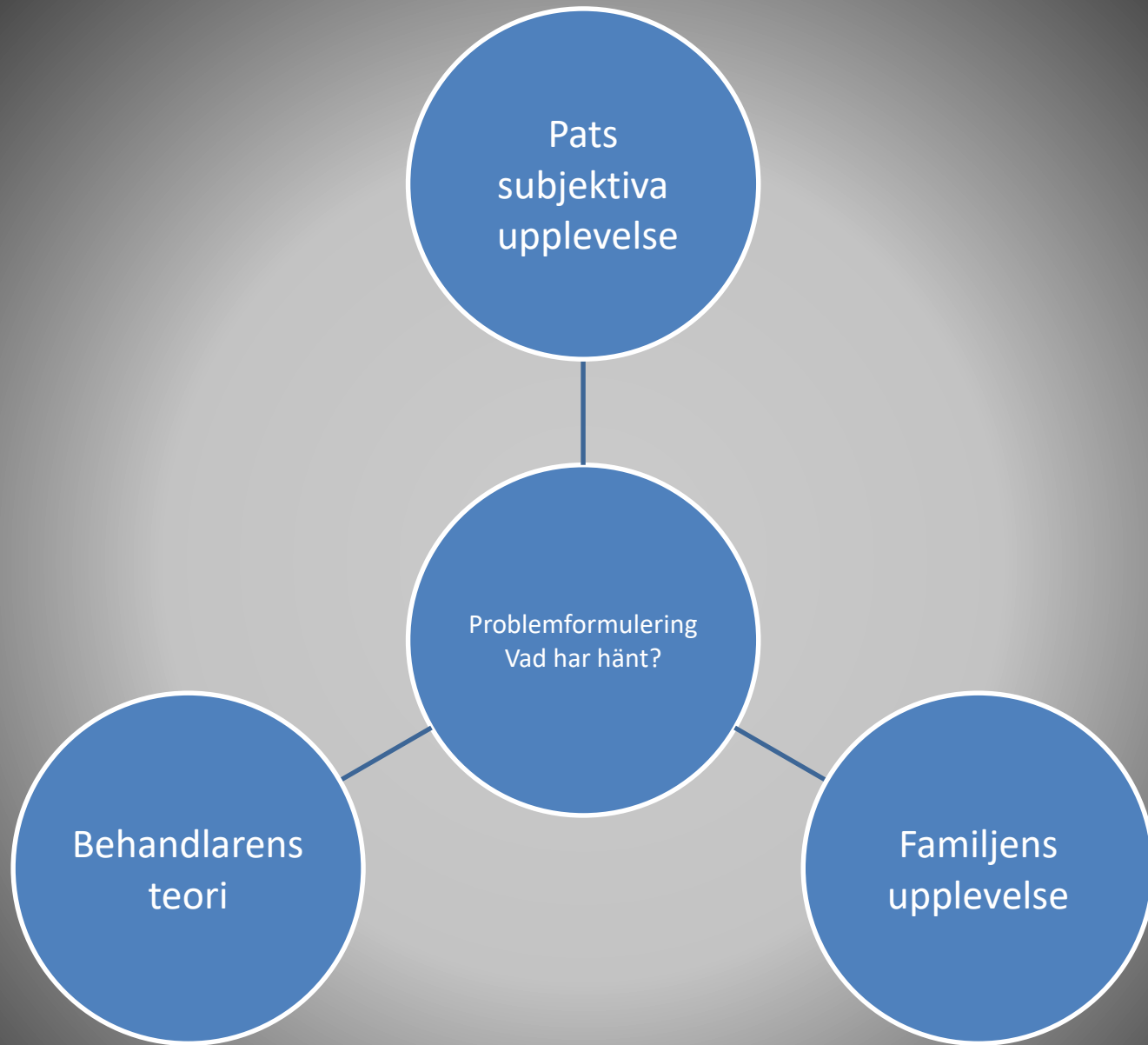
- ”Hälso- och sjukvården bör erbjuda hög tillgänglighet till psykiatrisk bedömning av vårdbehov till personer med misstänkt psykos (prioritering 1)”

Socialstyrelsen, forts

- ”Program för tidig intervention kan organiseras på olika sätt och inkludera olika behandlingsmetoder, ofta återhämtningsinriktat perspektiv och delat beslutsfattande”

Socialstyrelsen, forts

- ”erbjuda utbildning om psykossjukdom och dess behandling”
- ”För att motverka allvarliga konsekvenser av psykosinsjuknandet är det också viktigt att involvera familj eller andra närstående, vilket också kan öka chansen att personerna stannar kvar i behandling”

Bakomliggande teori

- Psykologisk teori
- Sjukdomsmodell
- Sociologisk teori
- Religiösa teorier
- Systemisk teori

Icke-vetande position

undersökande

- *”Här kom vi slutligen till vården efter att ha kämpat länge med att få dit Lena, och så började man fråga henne om alla de där dumheterna som hon pratat om så länge, och de verkade inte förstå hur sjuk hon var”*

- *”I början kändes det förvirrande, men efterhand förstod vi att det öppnade upp för oss att kunna börja prata igen och lyssna, och bli lyssnad på. Klimatet hemma blev bättre”*

Anhöringsamtal kontra familjesamtal

- Frigörelsetema
- Familjestrukturen
 - Symbios
 - Frikopplad
- Våld och trauma i familjen

Praktikaliteter

- NIP-par får caset
- Kontakt inom 24 tim och boka första möte
- Bjuda in familjen/ närstående
- Hemmet, mottagningen, vårdavdelning
- 1-2 ggr/v
- Behandlingsansvar direkt
- Systemisk handledning

Familjeterapi

- Kommunikation här och nu
- Möjligheten att ändra kommunikationsmönster kan påverka symptom och interaktioner på ett positivt och läkande sätt.

Syfte

- Reglera närhet och distans mellan familjemedlemmarna
- Öka tillit, förståelse och medkänsla
- Skapa gränser och struktur
- Skapa balans (tona ner/ höj upp)
- Förflytta problemet
- Omformulera, skapa nya berättelser

Tekniker

- Cirkulärt frågande
- Positiva omformuleringar
- Reflexivt frågande
- Nyfiket utforskande

Instrument

- Familjekartor
- Livslinje
- Nätverkskartor

Skapa en gemensam berättelse
kring vad som har hänt

Egenupplevelse (Bergström /Seikkula)

- Kris som avbrott av det normala livets förlopp
- Kris som förväntad reaktion på livets svårigheter

Need-adapted treatment

- Återföringsmöte efter krisfasen
- Planering av fortsatta insatser

- All återhämtning sker inte genom att acceptera att jag har blivit sjuk
- Möjligheten att hitta en gemensam hjälpande berättelse om vad som har hänt